

מתורתו של צדיק אביר יעקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת שגלוקטו מכל ספריו הק'

פרשת שלח תשפ"ג

מפנה ומרחיק:

תמיד יעסוק בפיו בתורה ויוסיף בלימודו

למטה יששכר יגאל בן יוסף. גם זה בא לרמז על השפתיים, וזה בא לרמז על עסק השפתיים בתורה. וידוע דהעוסק בתורה צריך להוסיף מדי יום ביומו, וכמאמר התנא (אבות פ"א מ"ג) ודלא מוסיף יסף. ועוד צריך העוסק בתורה לומר דבר בשם אומרו, שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם (שם פ"ו מ"ו). וזהו למטה יששכר, יששכר גימטריא 'שפתיים', ויששכר נמי תמיד היה עוסק בשפתיים בתורה, ובא לרמז דזה הצדיק עוסק תמיד בשפתיים בתורה, ובכל יום מוסיף, ועוד אומר דבר בשם אומרו שבוה מביא גאולה לעולם, וזהו יגאל בן יוסף. ואף על גב דכבר רמזנו הפה בלמטה יהודה (לעיל פסוק ו), שם רמזנו בעניני העולם שהוא שומר פיו ולשונו, והכא בענין עסק התורה שהוא עוסק בה לשמה עד שראוי להביא גאולה לעולם.

ישמור בריתו ויזכה בזה לאור המישים שערי

בינה

למטה אפרים הושע בן נון. בא לרמז כאן על הברית, שבו תלויה פריה ורבייה. והנה הברית נקרא 'שלוש', והשומר עושה שלום למעלה ולמטה. ועוד, הברית נקרא 'כל כידוע, וכל גימטריא נ, לרמז דהשומר יזכה לאור חמישים שערי בינה. וזהו למטה אפרים, אפרים לשון פריה, דהיינו הברית שבו תלויה הפריה, והרמז הוא דזה הצדיק שומר בריתו כי אם לפריה ורבייה דקרא. וכיון שכן הוא, על ידו הוי השלום, וזוכה לחמישים שערי בינה, וזהו הושע, גימטריא 'שלוש', נון הוא חמישים, רמז לחמישים שערי בינה:

(פיתוחי חותם פרשת שלח)

רק בעולם הבא יישב הצדיק בשלוה

ומה הערים אשר הוא יושב בהנה (במדבר יג יט). הם העולמות שנותל הצדיק בעולם הבא, צריך שתדע כיצד הם, הבמחנים אם במבצרים, כלומר, שהעולמות ההם הם הנקראים עולמות של מנוחה השקט ובטח, לא כעולם הזה שאין אמונה בישיבתו ולא בשלוותו, שהעולם הזה הוא עיר פרוצה אין חומה, ועולם הבא עיר מבצר באמונה השקט ובטח:

(פיתוחי חותם פרשת שלח)

ממדבר פארן, זה השליחות מהר סיני היא על פי ה'. כלם אנשים ראשי בני ישראל המה, דהיינו כל אלה המתדבקים בשכינה כלם אנשים דהיינו צדיקים, ראשי בני ישראל המה בתורה ובמעשים טובים:

הדבק בשכינה צריך שיהיו אבריו מתוקנים:

ישמור עיניו

ואלה שמותם למטה ראובן שמוע בן זכור. עכשו בא לרמז שכל אבריהם מתקנים כראוי, דזהו העקר הגדול, דאין השכינה שורה במקום פגום. לפיכך קאמר, בוא וראה מה מעשיהם של הצדיקים הראויים להתדבק בשכינה, שהם מתקנים אבריהם כראוי. וזהו ואלה שמותם למטה ראובן, זה רמז לעינים כמשמעו לשון ראייה, ודהיינו זה הצדיק שומר עיניו ואינו מביט בשום דבר רע, רק מקים מה שכתוב בפרשת ציצית (להלן טו לט) וראיתם אתם וזכרתם את כל מצות ה' וציינתם אתם [ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, דהמביט בציצית חוזר מצות ה' בזה לא יבוא לידי ראייה רעה. וזהו שאמר, זה הצדיק שומר עיניו בשביל ששומע לדבר ה' שאמר וראיתם אתם וזכרתם את כל מצות ה', וזהו בן זכור, דהיינו זכר תמיד לזה הדבר ואינו פוגם עיניו:

ישמור אזניו

למטה שמעון שפט בן חורי. שמעון הוא כנגד האזנים שבהם תלויה השמיעה, דהיינו זה הצדיק תקן אזניו כראוי, לדברי ה' מטה אזניו לשמע, ולדברים בטלים וכיוצא עושה עצמו כחרש לא ישמע ואוטם אזניו משמע רע. והנה מצינו כל מצות התורה תלויה כי אם בשמיעה, 'שמע ישראל' (דברים ו ד), 'אם שמע תשמעו' (שם יא ג), 'אם לא תשמעו' (ויקרא כו יד), כל דיני התורה תלויה בשמיעת האזן, וזהו שפט בן חורי, דהיינו כל דיני התורה הנקראת 'חרות' בשמיעה תלויה, וזה הצדיק קים זה הדבר ותקן אזניו:

ישמור פיו מדיבורים אסורים

למטה יהודה כלב בן יפנה. כאן בא לרמז על הפה, דיהודה לשון הודאה, וההודאה היא בפה. ובא לרמז כאן, דהצדיק הזה שומר פיו עם בני אדם, הן שלו צדק ולאן שלו צדק, משאו ומתנו באמונה, אינו דובר שקרים ואינו מתלוצץ. וזהו שאמר למטה יהודה, הינו הפה שבו תלויה ההודאה, כלב בן יפנה, כלב ראשי תבות כחש ליציגות בראות, דהיינו, זה הצדיק, הכחש והליציגות והבדאות, יפנה, דהיינו

דביקות האדם בשכינה

שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל איש אחד איש אחד למטה אבתיו תשלחו כל נשיא בהם (במדבר יג ב). או יאמר בצדק כל הפסוקים שאחר זה. אפשר דבא לרמז התדבקות האדם עם השכינה, דהרצפה להתדבק בשכינה להיות משושביני דמטרונגיתא, צריך לתקן עצמו יותר שלא יהיה בו שום פגם, ויהיה נזהר שלא לעבר על שום לאו מלא תעשה ולקים כל מצוה שתבוא לידו ממצות עשה, ובפרט שיהיו אבריו מתקנים כראוי, כי זה העקר הגדול, דאין השכינה שורה במקום פגום, ואם אין אבריו מתקנים כראוי שוא שקד שומר, לכן צריך שיתקן אבריו כראוי, ויעשה כל תקון השכינה. והנה כל ההשגה שמשגיגים הצדיקים, הכל מכח משה רבנו עליו השלום שמתנוצץ בהם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מכילתא ט"ז דעמלק א) שקול משה כנגד כל ישראל:

הדביקות בשכינה מכחו של משה

וזהו כונת הפסוקים, ה' אמר למשה שלח לך אנשים, דהיינו מפקח ישתלחו האנשים, ויתרו את ארץ כנען, היא השכינה, אשר אני נתן לבני ישראל, כי בני ישראל האמתיים הם המתדבקים בה. וזהו איש אחד, דהיינו המיוחד בעם במעשיו הטובים הוא הראוי להתדבק בה. למטה אבתיו תשלחו, הוא האוחז במעשי אבותיו הטובים שהם אבות העולם. ומה שאמר תשלחו לשון רבים, כמו שכתבנו בסמוך, דרמזו על כל פחות משה רבנו עליו השלום שהם נפש רוח נשמה חיה יחידה, שמכחם משתלחת הקדשה לישראל. כל נשיא בהם, לרמז דהמתדבקים בשכינה בעיני שיהיו בעלי תורה, והזוכה לתורה נקרא מלך ישראל, כמו שצאמר (משלי ח טו) 'בי מלכים ימלכו וגו', וכמו שצאמר (שם ל לב) 'אם נבלת בהתגשא'. וזהו שאמר כאן כל נשיא בהם, דהיינו שהוא נשיא בדברי תורה, אלה הם הראויים להתדבק בשכינה:

וישלח אתם משה ממדבר פארן (על פי ה' כלם אנשים ראשי בני ישראל המה). בא לרמז, דהר סיני נקרא פארן, כמו שאמרו בתלמוד (שבת פט). משום שפרו ורבו ישראל עליו, וכל מי שזוכה בישראל, מהר סיני באה לו הזכות ועל ידי משה (שומר כח ו), כמו שצאמר (דברים כט יד) 'כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני ה' אלקינו ואת אשר איננו פה עמנו היום'. וזה שאמר וישלח אתם משה

חידה שבועית:

מה אומר רבינו מה זוכה המביט בציצית חוזר מצות ה' (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצת)?

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו בן נא לציין כתובת מדויקת וטלפון

למייל: 0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביר יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחדית מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת יתרו:

ה' יוחאי ביטון מק. שמואל חיפה.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביר יעקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחדית מתיבתא בהוצאת "עוז והדר".